

Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji (OWiM) - publikacje

2026-05-28

Migracje i bezpieczeństwo w mieście: wielowymiarowa analiza doświadczeń migrantów i wybranych instytucji w Krakowie (2026)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr i Anton Cherepenko

Tematyka migracji jest współcześnie bardzo często łączona z obszarem bezpieczeństwa i rozpatrywana w kategoriach zagrożeń dla społeczeństwa przyjmującego. Niniejszy raport odwraca tę perspektywę i na przykładzie Krakowa analizuje bezpieczeństwo migrantów i migrantek w społeczeństwie przyjmującym w kontekście dynamicznych przemian migracyjnych zachodzących w ostatniej dekadzie, a szczególnie po 2022 roku. Punktem wyjścia opracowania jest założenie, że bezpieczeństwo osób z doświadczeniem migracyjnym nie może być rozumiane wyłącznie jako brak zagrożeń kryminalnych, lecz obejmuje również bezpieczeństwo prawne, ekonomiczne, społeczne, relacyjne, kulturowe i psychologiczne. Celem raportu jest zatem wielowymiarowe uchwycenie sytuacji cudzoziemców w mieście oraz identyfikacja zarówno obszarów ryzyka, jak i czynników wzmacniających poczucie stabilności i bezpieczeństwa.

Analiza opiera się na połączeniu danych ilościowych i jakościowych. Wykorzystano dane instytucjonalne pozyskane m.in. od Straży Granicznej, Komendy Miejskiej Policji, Straży Miejskiej Miasta Krakowa oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Uzupełnieniem analiz statystycznych były pogłębione wywiady przeprowadzone z migrantami i migrantkami mieszkającymi w Krakowie, a także z przedstawicielami instytucji publicznych i organizacji społecznych pracujących z cudzoziemcami. Takie podejście pozwoliło zestawić perspektywę administracyjną z codziennymi doświadczeniami osób migrujących.

Wyniki raportu wskazują, że migranci w Krakowie generalnie deklarują wysokie poczucie bezpieczeństwa fizycznego oraz pozytywnie oceniają miasto jako miejsce życia. Jednocześnie widoczne są liczne obszary niepewności związane z legalizacją pobytu, dostępem do mieszkań, stabilnością ekonomiczną, barierami językowymi oraz doświadczeniami dyskryminacji i wrogości symbolicznej. Szczególne znaczenie mają także nowe zagrożenia związane z oszustwami internetowymi, dezinformacją i przestępczością cyfrową, które coraz częściej dotyczą młodych migrantów. Dane instytucjonalne pokazują ponadto, że cudzoziemcy częściej występują w roli osób pokrzywdzonych niż sprawców przestępstw, a wpływ migracji na ogólny poziom przestępczości pozostaje ograniczony.

Raport podkreśla również znaczenie relacji społecznych, lokalnych sieci wsparcia oraz codziennych kontaktów z instytucjami dla budowania poczucia bezpieczeństwa i przynależności. W zakończeniu sformułowano rekomendacje dotyczące rozwoju polityk miejskich w zakresie integracji, przeciwdziałania dyskryminacji, edukacji międzykulturowej oraz wzmacniania współpracy między instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi.

[POBIERZ](#)

Imigranci ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2025 roku (2026)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski, Jan Brzozowski, Sylwia Szkołut-Błasik

Najnowsze dane rejestrowe pokazują, że w 2025 roku Kraków nadal umacniał swoją pozycję jednego z najważniejszych centrów przyciągania migrantów ekonomicznych w Polsce. Miasto pozostaje jednocześnie „domem” dla ponad 32 – tysięcznej grupy migrantów przymusowych z Ukrainy oraz popularnym kierunkiem migracji studenckich. Najczęściej w Krakowie osiedlają się obywatele krajów europejskich – przede wszystkim spoza Unii Europejskiej – jednak dynamicznie rozwijają się również społeczności pochodzące z Azji, Afryki i Ameryki Południowej. Raport przedstawia zmiany w strukturze populacji imigrantów w Krakowie w 2025 roku w porównaniu z wcześniejszymi latami (do 2019 roku włącznie), opierając się na najnowszym danych pochodzących z różnych rejestrów, m.in. ZUS, informacji meldunkowych UMK, kart pobytu wydawanych przez MUW oraz oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi rejestrowanych przez GUP. Opracowanie analizuje również kluczowe cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne populacji cudzoziemców w mieście, identyfikuje obszary ich największej koncentracji przestrzennej, a także szczegółowo opisuje ich sytuację prawną oraz udział w systemie edukacji i w gospodarce miasta i regionu.

[**POBIERZ**](#)

Imigranci ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2024 roku (2024)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski, Jan Brzozowski, Sylwia Szkołut

W 2024 Kraków umocnił swoją pozycję regionalnego centrum przyciągania migrantów ekonomicznych z różnych części świata, pozostając jednocześnie „domem” dla bardzo licznej grupy migrantów przymusowych z Ukrainy. Jest ponadto bardzo popularnym celem migracji studenckich. Najchętniej w Krakowa osiedlają się obywatele krajów europejskich (nade wszystko spoza Unii Europejskiej), ale dynamicznie rozwijają się też społeczności z Azji i innych części świata. Raport ukazuje zmiany w strukturze populacji imigrantów w Krakowie w roku 2024 w porównaniu z latami wcześniejszymi (do 2019 włącznie) w oparciu o najnowsze dane ze zróżnicowanych rejestrów (m.in. ZUS, informacjach meldunkowych UMK, kart pobytu MUW czy oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi GUP). Analizuje również istotne cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne populacji cudzoziemców w mieście oraz identyfikuje miejsca ich największej koncentracji przestrzennej. Opisuje także szczegółowo ich sytuację prawną oraz udział w systemie szkolnictwa i gospodarce miasta i regionu.

[**POBIERZ**](#)

Ochrona zdrowia imigrantów ekonomicznych i przymusowych w Krakowie (2024)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Iwona Bielska, Michał Wanke, Svitlana Luchik-Musiyezdova

System ochrony zdrowia w Krakowie stanowi ważną strefę kontaktu z pacjentami-cudzoziemcami; odegrał także istotną rolę dostarczając usługi medyczne dla migrantów przymusowych z Ukrainy. Prezentowana analiza oparta na danych Narodowego Funduszu Zdrowia dotyczących populacji oraz danych z krakowskich szpitali i sektora prywatnego, została przeprowadzona aby eksplorować wzory korzystania z usług medycznych w mieście od roku 2019. W tym badaniu wykorzystano również 22 częściowo ustrukturyzowanych wywiadów z migrantami przymusowymi, ekonomicznymi i ekspertami z systemu zdrowia aby rozpoznać ułatwienia i bariery w dostępie do ochrony zdrowia, w tym te związane z językiem i wiedzą o tym, jak działa system, ponieważ to one mogą skutkować nierównym dostępem do usług medycznych. Tak więc, poza elastycznością systemu i jego zdolnością do adaptacji, pokazujemy jak trudności związane z byciem migrantem kształtują sposoby korzystania z usług medycznych, takich jak szukanie lekarzy z tego samego kraju pochodzenia czy sięganie po usługi prywatne w celu uzyskania pomocy.

[POBIERZ](#)

Imigranci ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2023 roku (2024)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski, Jan Brzozowski, Sylwia Szkołut

Kraków wkroczył w rok 2023 jako miasto będące „domem” dla bardzo licznej grupy migrantów przymusowych z Ukrainy. Był to jednocześnie rok dalszych wzrostów liczebności coraz bardziej zróżnicowanej populacji migrantów ekonomicznych decydujących się na krótko lub długoterminowe zamieszkanie w mieście. Najliczniejszą grupę obcokrajowców w Krakowie tworzą obywatele krajów europejskich (nade wszystko spoza Unii Europejskiej), ale szczególnie dynamicznie rozwija się w mieście diaspora azjatycka. Raport ukazuje zmiany w strukturze populacji imigrantów w Krakowie w roku 2023 w porównaniu do lat wcześniejszych (do 2019 włącznie) w oparciu o najnowsze dane ze zróżnicowanych rejestrów (m.in. ZUS, informacjach meldunkowych UMK, kart pobytu MUW czy oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi GUP). Analizuje również istotne cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne populacji cudzoziemców w mieście oraz identyfikuje miejsca ich największej koncentracji przestrzennej. Opisuje także szczegółowo ich sytuację prawną oraz udział w systemie szkolnictwa i gospodarce miasta i regionu.

[POBIERZ](#)

Diagnoza potrzeb i oczekiwań migrantów ekonomicznych wobec integracji miejskiej (2023)

Autorzy: Karolina Czerska-Shaw, Aneta Krzyworzeka-Jelinowska, Aleksandra Tokar

Celem raportu jest diagnoza obejmująca analizę sytuacji społecznej, ekonomicznej i kulturalnej migrantów ekonomicznych w Krakowie wraz z rozpoznaniem potrzeb, oczekiwań oraz refleksjami na

temat otwartości miasta w różnych obszarach działania z punktu widzenia środowisk migranckich. Bazując na badaniach przeprowadzonych przez Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji (OWiM) oraz w innych ośrodkach badawczych (raportach i dokumentach) nawiązujących do tematyki, podjęty został przegląd badań oraz ich podsumowanie w zakresie szeroko rozumianej integracji migrantów ekonomicznych w Krakowie. Podsumowując analizy sytuacji społecznej, ekonomicznej oraz kulturowej różnych społeczności migranckich i obszarów zajmującymi się sprawami ważnymi dla migrantów, przedstawiona została diagnoza potrzeb oraz wyzwania jakie stoją przed migrantami ekonomicznymi w procesie ich partycypacji w różnych sferach życia w mieście. Ponieważ nastąpiły znaczące zmiany społeczne w ostatnich latach spowodowane przede wszystkim pandemią COVID-19 oraz wybuchem pełnoskalowej wojny w Ukrainie, wyżej wymienione aspekty zostały przeanalizowane w celu wychwycenia skutków tych zmian w sferze integracji. W tym celu wykonane zostały badania jakościowe w postaci wywiadów pogłębionych z tzw. liderami społecznymi, którzy sami mają doświadczenie migracyjne – pochodzą z różnych państw i regionów świata oraz reprezentują różne role społeczne (pracownicy w sektorze publicznym, aktywiści, pracownicy w organizacjach pozarządowych (NGOs), przedsiębiorcy, osoby związane z kulturą, liderzy duchowni).

POBIERZ

Diagnoza sytuacji migrantów przymusowych na terenie Krakowa (2023)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Wiktor Magdziarz, Sylwia Szkołut, Svitlana Luchik-Musiyezdova

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane na zlecenie Żydowskiego Stowarzyszenia Czulent, w ramach realizacji zadania publicznego: „Partycypacyjne opracowanie rekomendacji do aktualizacji polityki integracji cudzoziemców oraz przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych w Krakowie – Partycypacyjne opracowanie aktualizacji Program Otwarty Kraków”. Raport towarzyszy diagnozie sytuacji migrantów ekonomicznych i diagnozie sytuacji mniejszości narodowych i etnicznych, jako jedno z trzech opracowań badawczych, które przygotowują grunt dla ewaluacji Programu „Otwarty Kraków” za lata 2016 – 2022. Szczegółowym celem badania, które wykonano na potrzeby przedstawianej w tym dokumencie diagnozy, była analiza sytuacji społecznej, ekonomicznej i kulturalnej migrantów przymusowych w Krakowie wraz z rozpoznaniem w powyższych obszarach potrzeb, które mogą zostać uwzględnione przy projektowaniu miejskich polityk publicznych, w szczególności przez program „Otwarty Kraków”.

POBIERZ

Nowi Polacy-krakowianie - naturalizacja i zakotwiczenie w przestrzeni miejskiej (2022)

Autorzy: Joanna Sikorska, Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski

Liczba obywateli naturalizowanych w Polsce rośnie. Status obywatela polskiego można uzyskać

trzema drogami: poprzez nabycie obywatelstwa, jego nadanie przez Prezydenta RP oraz uznanie za obywatela polskiego. Grupa nowych obywateli jest niewidoczna w oficjalnych statystykach, za to widoczne jest jej zróżnicowanie nie tylko pod względem kraju urodzenia, ale nierzadko także powodów ubiegania się o obywatelstwo, postawy obywatelskiej, kultywowania tradycji kraju pochodzenia oraz wyznawanej religii. Raport prezentuje wyniki badań na temat obywateli naturalizowanych w Krakowie. W pierwszej kolejności, zarysowany został możliwie dokładny obraz tej społeczności w oparciu o dostępne dane ilościowe. Druga część ukazuje wyniki badań jakościowych, które objęły nowych Polaków-krakowian urodzonych w wielu krajach i kręgach kulturowych. Opracowanie zawiera analizę najważniejszych wymiarów wpływających na tożsamość nowych obywateli.

[POBIERZ](#)

Imigranci ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2022 roku (2022)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski, Jan Brzozowski

Brutalna inwazja rosyjska w Ukrainie od 24 lutego 2022 doprowadziła do jednego z największych kryzysów humanitarnych w Europie od czasów drugiej wojny światowej. Kraków stał się dla setek tysięcy uchodźców wojennych miejscem przystankowym w ucieczce z ojczyzny do tymczasowych domów w innych częściach Polski i świata. Część uchodźców zdecydowała się również na dłuższe zatrzymanie się w Krakowie, tym samym przyczyniając się do znaczącego wzrostu populacji obcokrajowców w mieście. Niniejszy raport ukazuje zmiany w strukturze populacji imigrantów w Krakowie w roku 2022 w porównaniu do lat 2021, 2020 i 2019 w oparciu o najnowsze dane ze zróżnicowanych rejestrów (m.in. ZUS, informacjach meldunkowych UMK, kart pobytu MUW czy oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi GUP). Raport opisuje istotne cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne populacji cudzoziemców w mieście oraz identyfikuje miejsca największej koncentracji imigrantów w Krakowie. Opisuje również szczegółowo ich sytuację prawną oraz udział w systemie szkolnictwa i gospodarce miasta.

[POBIERZ](#)

Mobilizacja pomocy uchodźczyniom i uchodźcom ukraińskim w Krakowie (2022)

Autorzy: Karolina Czerska-Shaw, Aneta Krzyworzeka-Jelinowska i Janusz Mucha

Celem badań jest nakreślenie historycznych (w trakcie tworzenia historii) i strukturalnych/instytucjonalnych map mobilizacji pomocy w Krakowie w kontekście przymusowych migracji na skutek wojny w Ukrainie. Nasze badania dokumentują zarówno indywidualne, jak i instytucjonalne/organizacyjne motywacje, wyzwania i doświadczenia mobilizacji, siłę i jakość powiązań, współzależności pomiędzy sieciami pomocy, oraz pozycjonowanie interesariuszy w ramach tych sieci. Projekt zawiera wywiady pogłębione (n: 34) z liderami aktorów społecznych na mapie mobilizacji miejskiej, ankietę (n: 84) przeprowadzoną wśród wolontariuszy, jeden wywiad fokusowy z liderami organizacji sformalizowanych oraz przedstawicielami grup niesformalizowanych, oraz

obserwacje partycypujące.

[POBIERZ](#)

Migranci i migrantki przymusowe z Ukrainy w Krakowie w świetle badań jakościowych (2022)

Autorzy: Patrycja Trzeszczyńska, Svitlana Luchik-Musiyezdova, Joanna Dymanus

Niniejszy raport oparty jest na badaniach jakościowych i poświęcony jest sytuacji migrantów i migrantek przymusowych z Ukrainy oraz najważniejszym problemom ich codzienności w mieście, takim jak zakwaterowanie, rynek pracy, edukacja i opieka nad dziećmi, opieka medyczna, sytuacja rodzinna, opieka nad zwierzętami oraz plany na przyszłość. Ponadto zaprezentowane zostało zaangażowanie migrantów i migrantek z Ukrainy w pomoc przybywającym do Krakowa uchodźcom z tego kraju. Raport kończy wnioski i rekomendacje służące lepszemu rozpoznaniu sytuacji osób, które zdecydowały się zatrzymać w Krakowie i tu przeczekać wojnę lub rozpocząć nowe życie.

[POBIERZ](#)

Uchodźcy z Ukrainy w Krakowie (2022)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Jan Brzozowski, Olena Nahorniuk

Raport opisuje wyniki badania ukraińskich uchodźców we wczesnej fazie ich adaptacji w Krakowie, w maju i czerwcu 2022 roku. Bada potrzeby uchodźców i ich strategię adaptacji społeczno-ekonomicznej. Analizuje również, jak postrzegają system przyjmowania uchodźców w Polsce, oczekiwania dotyczące pobytu w Polsce oraz reakcję polskiego społeczeństwa obywatelskiego. Raport kończy się zaleceniami dla władz publicznych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

[POBIERZ](#)

Integracja imigrantów w Krakowie i województwie małopolskim (2021)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Jan Brzozowski, Marcin Stonawski

Niniejszy raport bazujący na wynikach reprezentatywnego badania sondażowego, przeprowadzonego na populacji imigrantów Krakowa i województwa małopolskiego pod koniec 2021 r. ma na celu choćby częściowe uzupełnienie tej luki. Analizuje wcześniejszą historię migracyjną cudzoziemców i ich dalsze plany reemigracji, integrację ekonomiczną, społeczno-kulturową i przestrzenną. Ważnym aspektem uwzględnionym w badaniu był również wpływ pandemii covid-19 na życie respondentów. Raport kończy wnioski i rekomendacje dla polityk publicznych.

[POBIERZ](#)

Imigranci w Krakowie w 2021 roku (2021)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski, Jan Brzozowski

Raport ukazuje zmiany w strukturze populacji imigrantów w Krakowie w roku 2021 w porównaniu do lat 2020 i 2019 w oparciu o najnowsze dane ze zróżnicowanych rejestrów (m.in. danych z ZUS, informacjach meldunkowych, kart pobytu czy oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi). Pod koniec 2021 roku imigranci stanowili już ok. 10% mieszkańców Krakowa. Pomimo dominacji obywateli Ukrainy, społeczność migrantów stawała się coraz bardziej zróżnicowana etnicznie. Wzrastała między innymi liczebność takich grup narodowościowych (obok Ukraińców) jak Białorusini, Gruzini, Rosjanie, Indusi, ale też Hiszpanie, Włosi, Brytyjczycy czy Brazylijczycy i Mołdawianie. Raport opisuje istotne cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne populacji cudzoziemców w mieście oraz identyfikuje miejsca największej koncentracji imigrantów w Krakowie. Opisuje również szczegółowo ich sytuację prawną oraz udział w systemie szkolnictwa i gospodarce miasta.

[POBIERZ](#)

Ekspaci w Krakowie w kontekście procesów zadomawiania (2021)

Autorzy: Jan Brzozowski, Agnieszka Legut, Konrad Pędziwiatr, Patrycja Trzeszczyńska, Dobrosława Wiktor-Mach

Raport prezentuje wyniki badań na temat społeczności wysoko wykwalifikowanych migrantów w Krakowie. Ekspaci stanowią bardzo mobilną i pod wieloma względami uprzywilejowaną kategorię osób migrujących, mających zdecydowanie większą możliwość od innych migrantów na podmiotowe kształtowanie własnego procesu mobilności. Jedną z kluczowych ram teoretycznych w którą wpisana jest analiza raportowa jest koncepcja zakotwiczenia (anchoring), która zdecydowanie lepiej niż perspektywa integracyjna oddaje charakter ekspackiego – często tymczasowego – zadomawiania się w danym miejscu. Przeprowadzone badanie koncentrowało się więc przede wszystkim na procesie tworzenia przez ekspatów w Krakowie (nie)stałego domu. W pierwszej kolejności, zarysowany został możliwie dokładny obraz tej społeczności w oparciu o dostępne dane ilościowe. Natomiast badania jakościowe, które objęły ekspatów wywodzących się z wielu krajów i kręgów kulturowych, pozwoliły na ukazanie szeregu praktyk i przestrzeni, które stają się dla ekspatów ważnymi kotwicami w ich procesie zadomawiania się w mieście. Opracowanie zawiera więc analizę wielowymiarowego stawania się mieszkańcem Krakowa, ale też funkcjonowania przez ekspatów w transnarodowej przestrzeni społecznej czy ich ewentualnych przyszłych projektów mobilności. Raport kończy się podsumowaniem najważniejszych wniosków oraz rekomendacjami dla Urzędu Miasta Krakowa.

[POBIERZ](#)

Krakowscy Romowie - przeszłość, teraźniejszość, przyszłość (2021)

Autorzy: Michał P. Garapich, Elżbieta Mirga-Wójtowicz, Monika Szewczyk

Celem niniejszego raportu jest przedstawienie i analiza potrzeb społeczności romskiej w Krakowie. Na wstępie przedstawione zostały założenia metodologiczno-etyczne badań, na podstawie których powstał raport, a co za tym idzie wskazano na konieczność bardziej partycypacyjnego podejścia do badań mniejszości etnicznych w celu stworzenia konkretnych polityk miejskich. Raport zawiera rys najnowszej historii Romów w Krakowie, a następnie omawia kwestie związane z edukacją, zdrowiem, funkcjonowaniem organizacji romskich i struktur przywódczych, oraz wyzwania dotyczące kultury i języka. Raport zakończony jest rekomendacjami dla władz miasta, mającymi na celu wypracowanie konkretnych rozwiązań dotyczących krakowskich Romów, a jednocześnie wsparcie miasta w promowaniu Krakowa jako otwartego wielokulturowego miasta.

[POBIERZ](#)

Imigranci w Krakowie w 2020 roku (2020)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski i Jan Brzozowski

Niniejszy raport opisuje populację imigrantów w Krakowie w 2020 roku. Przeanalizowano w nim informacje na temat cudzoziemców przebywających w naszym mieście, które można znaleźć w zróżnicowanych źródła danych administracyjnych. Raport ukazuje liczebność populacji imigrantów w Krakowie oraz jej istotne cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne. Ponadto identyfikuje miejsca największej koncentracji imigrantów w mieście i opisuje ich sytuację w systemie szkolnictwa. Dane dotyczące 2020 roku zestawione są z informacjami na temat cudzoziemców w Krakowie w 2019 roku. Tym samym opracowanie ukazuje w jaki sposób zmienia się społeczność cudzoziemska w mieście. Pokazuje między innymi, iż pomimo pandemii jej liczebność wcale nie spada. Podejmuje również próbę oceny jakości istniejących źródeł danych, wraz z rekomendacjami ich ulepszenia.

[POBIERZ](#)

Stosunek migrantów do usług publicznych oraz tworzenie więzi sąsiedzkich w mieście „globalizującym się”. Studium przypadku miasta Krakowa (2020)

Autorzy: Paweł Kubicki, Karolina Czerska-Shaw

Raport poświęcony jest problematyce stosunku cudzoziemców do usług publicznych w Krakowie – mieście „globalizującym się” oraz kształtowania przez nich sieci sąsiedzkich i samopomocowych. Prezentowane wnioski bazują na badaniach sfinansowanych przez Urząd Miasta Krakowa i realizowanych w ramach Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji (OWIM) działającym przy Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Raport składa się z dwóch zasadniczych części oraz konkluzji i rekomendacji. W części pierwszej prezentowane są założenia teoretyczne i konceptualizacja badań oraz założenia badawcze i metodologia badań wraz z opisami prób badawczych. Druga część raportu poświęcona jest na prezentację i analizę wyników badań i składa się

trzech rozdziałów. W pierwszym rozdziale w tej części analizowane są postawy i oceny usług publicznych oraz bariery w ich dostępie z perspektywy podejścia ukierunkowane na obywatela (citizen-centric approach), uwzględniającej trzy poziomy: ocenę “przy wejściu”, “za progiem” oraz “przy wyjściu”. W tym rozdziale opisywane i analizowane są także sytuacje dyskryminacji i niekorzystnego traktowania, jakich doświadczają obcokrajowcy korzystający ze sfery usług publicznych. W kolejnym rozdziale prezentowane i analizowane są szczegółowe wyniki odnoszące się do poszczególnych typów usług publicznych: służby zdrowia, administracji publicznej, edukacji publicznej, transportu publicznego oraz sfery kultury. Następny rozdział poświęcony został na analizę wyników badań odnoszących się do kwestii partycypacji społecznej obcokrajowców mieszkających w Krakowie oraz tworzenia przez nich sąsiedztw i sieci wsparcia. Ostatnia część raportu zawiera konkluzje i rekomendacje wypracowane na bazie przeprowadzonych badań i analiz.

[POBIERZ](#)

Wieloreligijny Kraków a procesy migracyjne (2020)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Patrycja Trzeszczyńska i Dobrosława Wiktor-Mach

Celem raportu jest analiza przemian wspólnot religijnych w Krakowie w rezultacie przybywania do miasta coraz liczniejszej grupy cudzoziemców. W ostatnich latach wraz ze wzmożonym napływem imigrantów z wielu regionów świata znacząco zmienia się pejzaż religijny Krakowa. Pojawiają się nowe sale modlitewne i świątynie, a do istniejących miejsc kultu przybywają nowi cudzoziemscy wierni. Przemianom ulegają też niektóre praktyki religijne. Niekiedy pojawienie się nowych grup wiernych powoduje konieczność wprowadzenia zmian organizacyjnych, zwiększenia częstotliwości posługi religijnej lub włączenia dodatkowych języków do komunikacji z przybyszami. Imigracja ma zatem znaczący wpływ na życie religijne w mieście, pewne obszary kreując, inne wyraźnie modyfikując. Raport na wstępie omawia przekształcenia wieloreligijności Krakowa w oparciu o dane zastane, a następnie, bazując na badaniach własnych Autorów przeprowadzonych w 2020 r., przedstawia wyniki analiz dotyczących m.in. dynamiki obecności migrantów w największych wspólnotach wyznaniowych w mieście, kanałów, z pomocą których wspólnoty docierają do imigrantów a cudzoziemcy do wspólnot, recepcji obcokrajowców przez dotychczasowych członków wspólnot i duchownych, a także wpływu migrantów na funkcjonowanie wybranych wspólnot religijnych. Ukazuje również funkcjonowanie wspólnot religijnych z liczną reprezentacją cudzoziemską w trakcie pandemii koronawirusa. W części końcowej raport zawiera także rekomendacje dla Miasta dotyczące rozpoznania zjawiska oraz ujawnionych w trakcie badań problemów krakowskich wspólnot religijnych i części ich wiernych – imigrantów.

[POBIERZ](#)

Pandemia Covid-19 a sytuacja imigrantów w Krakowie (2020)

Autorzy: Jan Brzozowski, Karol Kaczorowski, Konrad Pędziwiatr i Dobrosława Wiktor-Mach

Raport omawia wyniki badań jakościowych na temat wpływu pandemii COVID-19 na życie obcokrajowców mieszkających w Krakowie w 2020 r. Celem badania była identyfikacja zmian jakie zachodzą w różnych wymiarach życia migrantów, zwłaszcza ekonomicznym i społecznym. Raport pokazuje, w jaki sposób doświadczenie kryzysu i sposobu radzenia sobie z wyzwaniami zależało w dużej mierze od sytuacji obcokrajowców na rynku pracy, a zwłaszcza od branży, w której pracują. Analizowane były też główne trudności i wyzwania, jakie sytuacja epidemiczna przyniosła imigrantom, w tym kwestie zarobków i (nie)stabilności zatrudnienia, problemy związane z sytuacją mieszkaniową, funkcjonowanie przedsiębiorców. Omówiona jest dynamika migracyjna, zarówno od strony dostępnych danych statystycznych, jak i osobistych doświadczeń obcokrajowców. Opracowanie przedstawia również wiele innych problemów w odniesieniu do sytuacji pandemii, które respondenci poruszali w wywiadach oraz te, które pojawiały się często w dyskusjach w grupach internetowych zrzeszających migrantów. Pokazane jest też zagadnienie wsparcia kierowanego do cudzoziemców ze strony różnych aktorów. Raport kończy się podsumowaniem z rekomendacjami dla Urzędu Miasta Krakowa

[POBIERZ](#)

Imigranci w Krakowie w świetle danych rejestrowych (2019)

Autorzy: Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski, Jan Brzozowski

Niniejszy raport ma na celu opis populacji imigrantów w Krakowie pod względem liczebności oraz istotnych cech demograficznych i społeczno-ekonomicznych omawianej zbiorowości. Przedstawiono w nim dane na temat cudzoziemców przebywających w naszym mieście w oparciu o zróżnicowane źródła danych administracyjnych (m.in.: rejestry osób legalizujących pobyt na terenie Polski pochodzących z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, dane o zameldowaniu stałym i czasowym z Urzędu Miasta Krakowa, rejestry osób ewidencjonowanych w ZUS oraz informacje o dzieciach imigranckich zarejestrowanych w placówkach edukacyjnych), a także, w oparciu o bardziej innowacyjne metody - w tym wykorzystanie tak zwanych „big data” bazujących na informacji pochodzących od użytkowników smartfonów. Raport identyfikuje największe skupiska imigrantów ze względu na miejsce zamieszkania oraz dzienną aktywność w przestrzeni miejskiej, a także podejmuje próbę oceny jakości istniejących źródeł danych, wraz z rekomendacjami ich ulepszenia.

[POBIERZ](#)

Charakterystyka wielokulturowego środowiska edukacyjnego w Krakowie w świetle procesów integracji (2019)

Autorzy: Adam Bulandra, Jakub Kościółek, Urszula Majcher-Legawiec, Małgorzata Pamuła-Behrens, Marta Szymańska

W obszernym dokumencie autorzy skupiają się na zagadnieniach takich jak edukacja wielokulturowa w Krakowie w ujęciu statystycznym na tle regionu i kraju (przedszkolna i szkolna), przygotowanie

pracowników systemu edukacji do pracy w wielokulturowym środowisku i aktualnie stosowane rozwiązania dotyczące obecności uczniów z doświadczeniem migracyjnym w krakowskich szkołach. Raport zawiera także rekomendacje w zakresie: wsparcia kompetencji międzykulturowych uczniów, dzieci z przedszkoli, nauczycieli i innych pracowników systemu edukacji; zarządzania edukacją w sytuacji migracji – organizacji pracy przedszkoli i szkół oraz wsparcia kompetencji pracowników systemu edukacji; zadań nadzoru pedagogicznego wobec potrzeb wielokulturowego środowiska edukacyjnego, a także procesowego wspomaganie rozwoju szkoły w kierunku szkoły międzykulturowej.

[POBIERZ](#)

Cudzoziemcy na uczelniach krakowskich (2019)

Autorzy: Janusz Mucha i Konrad Pędziwiatr

Raport poświęcony jest aspektom obecności obcokrajowców na uczelniach krakowskich. Najważniejsze zagadnienia, które porusza, to: migracje akademickie jako typ mobilności międzynarodowej, dynamika migracji akademickich do Polski, studenci zagraniczni w Polsce i Krakowie w świetle najnowszych danych statystycznych, polityki rekrutacyjne uczelni krakowskich, integracja studentów zagranicznych w Krakowie, ku lepszemu integracji – opieka nad studentami zagranicznymi, miejsce zamieszkania studentów zagranicznych w Krakowie, studenci zagraniczni i praca zarobkowa – absolwenci i praca w Polsce, studenci zagraniczni i ich nieformalne życie kulturalne w Krakowie, zagraniczni pracownicy krakowskich uczelni w latach 2012 i 2015-2017. Raport zawiera także rekomendacje dla Miasta dotyczących monitorowania i regulowania (tam gdzie to możliwe i adekwatne) imigracji zagranicznych studentów i akademików do Krakowa.

[POBIERZ](#)

Przedsiębiorczość imigrantów w Krakowie: stan obecny i perspektywy rozwoju (2019)

Autor: Jan Brzozowski

Przedsiębiorczość imigrantów jest obszarem badań nad migracjami o rosnącej popularności. W krakowskim kontekście zyskuje także praktyczny i aktualny wymiar. Stolica Małopolski jest jednym z największych skupisk imigrantów w Polsce oraz dynamicznie rozwijającym się centrum biznesowym. Przedsiębiorcy-imigranci są grupą coraz bardziej widoczną w społecznym krajobrazie miasta. Autor poszukuje odpowiedzi na następujące pytania:

- Jak rozwija się przedsiębiorczość migrantów w Krakowie?
- Jakie szanse i przeszkody w rozwoju biznesu dostrzegają migranci prowadzący swoją działalność?
- Jak powinny być dostosowywane polityki publiczne miasta by ułatwiać proces integracji

**Magiczny
Kraków**

ekonomicznej migrantów?

Raport zawiera także rekomendacje dla miasta w zakresie planowania polityk publicznych związanych z przedsiębiorczością i integracją ekonomiczną migrantów.

[POBIERZ](#)